Märdikuu
5. päiv
2026

Nummõr
22 (625)

Leht mass 2 €

UMA LEHT

VANA–VÕROMAA RAHVA UMAN KEELEN LEHT

Muusigakriitik Brauni Mihkli Kuslapuu Kaisa vahtsõst plaadist
Kae lk 2

Kuis ansambli Liiso juubõliplaati tetti
Kae lk 3

Plumanni Kaja-Riina hingiao märgotuisi
Kae lk 4

Latsiaokiri Täheke võro keelen. 23. kõrda om vällä tulnu võrokeeline Tähekese nummõr. Edekaasõ om joonistanu Platsi Marja-Liisa. Timä pildi pääl tulõva märdisandõlõ vasta edevanõmbidõ hinge. Luulõtuisi ja juttõ kirodi seokõrd Ilvese Aapo, Saarõ Evar, Holtsi Leila, Rahmani Jan, Contra, Püttsepä Juhani, Kalla Urmas. Meisterdämä ja kokkama opsi Kivestu Tuulike ja Sillaste-Tootsi Liis. Viil om avaldõdu üts Räpinä kandi muinasjutt, latsi kirotõduid luukõisi, luudusõlugu kolmõst esi sorti luigast, nallu, koomiks, nuputamisülesandit ja uudis tuust, midä saa Vana-Võromaa muusõumõn tetä päält võro keele nädälit. Vahtsõt võrokeelist Tähekeist jaeti võro keele nädäli puhul kõigilõ Vana-Võromaa 1. klassõ latsilõ. Mõni nummõr om jäänü Võro instituuti kah tahtjit uutma.

Võrokeeline Täheke sünnüs SA Kultuurilehe ja Võro instituudi kuuntüün. Tähekese numbri toimõndi Martsoni Ilona, Hinrikusõ Kadri, Rea Priit ja Fastrõ Mariko. Tugõsi Eesti Rahvakultuuri Keskus.

UL

Vahtsõnõ immejutussidõ raamat

Valmis om saanu «Võromaa rahva jutussidõ» raamaduseeriä immejutussidõ jao 2. köüde. Raamatun om 66 jutust Eesti Rahvaluulõ Arhiivi korjuisist. Jutusõ omma peri Vana-Võromaa kuvvõst kihlkunnast. Suurõmb jago naist omma saadõdu «vanavara aidamiihile» Hurdalõ ja Eisenile jo tsaariaol, a kõgõ vahtsõmba omma rahvasuust koŕadu viil 1966. aastagal.

Raamadu om säädnü kokko Kalla Urmas, pildi om tsehkendänü Gulgi Albert. Vällä anď Võro instituut.

UL

RAHMANI ELO PILT

Kokkosäädjä Kalla Urmas.

KABUNA KAILE PILT

Trüküst om tulnu kunstnik Kuusingu Toomast ja timä pildiilma tutvas tegijä raamat «Toomas Kuusing. Harilikud inimesed. Harilikud maailmad». Raamatut näüdäti 30. rehekuul Võromaa muusõumin. Pildi pääl kõnõlõsõ raamadu sündümisest kujondaja Lauritsa Peeter, kunstnik Kuusingu Toomas esi ja kokkosäädjä Asmeri Kadri.

ZUTSI RÕBI PILT

UMA LEPE KIROTÕDI ALA. 29. rehekuul panni Vana-Võromaa ja Setomaa umavalitsuisi ja mitmõ ütisüse – kokko 15 osapoolõ – iistkõnõlõja Võrol Kreutzwaldi koolin käe ala «Umalõ leppele», minka anti lubahus hoita ja edendä ütte seo piirkunna jaos tähtsät väärtüst – võro ja seto kiilt ja kultuuri. Leppega säeti tsihis, et aastas 2030 om kõigin Võro maakunna koolõn vähembält 20% opmisõst võro vai seto keelen ja latsiaidun vähämbält 25% opmisõst võro vai seto keelen; pääle tuu om maakunnan vähämbält 15 puhtani võro- vai setokeelist latsiaiarühmä. Põlva ja Valga maakunna umavalitsusõ anni leppen lubahusõ, et haridusasotuisin poimitas võro kiilt ja kultuuri opmistõ pallo inämb. Kõgõ seo aśa seen om tähtsä roll oppajil ja haridusasotuisil, kedä lubatas tukõ koolituisi, nõvvo ja opimatõrjaalõga.

Pildi pääl omma ederian (kural puult): Tarto Ülikooli eesti ja üldkeeletiidüse instituudi juhataja Veismanni Ann, Võro liinapää Tali Urmas, Kanepi vallavanõmb Rebäse Helen, Räpinä vallavanõmb Tarrosõ Mikk, Põlva vallavanõmb Neeno Maris, Võro Instituudi direktri Padari Ivari, Võromaa Arõnduskeskusõ juhatusõ liigõ Tootsi Tiit ja projektijuht Valgu Meel. Tagarian: Eesti Keele Instituudi direktri Tavasti Arvi, Võro vallavanõmb Tohvi Raul, Setomaa vallavanõmb Kudre Raul, Rõugõ vallavanõmb Vahteri Britt, Antsla vallavanõmb Kirsbaumi Avo, Seto Instituudi direktri Raudoja Ahto, Setomaa Liidu iistkõnõlõja Hõrna Aare. Valga vallavanõmb es saa paigapääle tulla ja olĺ ala kirotanu varramba.

UL

Uma Lehe sügüsedse jututalgo

Hää lugõja ja kirotaja! Kuulutami vällä timahavasügüsedse **Uma Lehe jututalgo**.
Ku teil om rahvalõ kõnõlda mõni põnnõv, lustilinõ vai hallus jutt, saatkõ tuu Umalõ Lehele! Talgoliidsilõ omma ette nättü tunniskirä ja väiku avvohinna. Vällä valitas parõmba talossõtüü ja hulk häid juttõ trükütäs 2027. aastaga joosul lehen är. Innekõkkõ oodami kirätöid, miä passisõ lehe perämädse küle pääle, a saata võ ka eloliidsi märgotuisi.

Talossõjuttõ sordi:

1. Periselt elon juhtunu naĺalinõ vai tõsinõ lugu
Lugu, miä om olnu kas naĺalinõ, oppusõga, saatuslik vai muido ummamuudu. Võinu olla periselt sündünü.

2. Esi tettü, häste tettü
Umatett asi om inämbüisi õks kõgõ parõmb. Esi tegemine oppas ja lask vaimul priilt linnada. Mõnikõrd tulõ kinkagi tõõsõ tett tüü vai süük vai midägi muud hindäl ümbre tetä, et hää saanu. A võ olla ka peris vastapite: mõni esitett asi kõlba-i kohegi ja lõpus tulõ iks meistre käest api pallõlda. Panõ uma lugu kirja!

3. Küläline kuu päält
Külälise omma hää katõl kõrral: sis, ku nä tulõva, ja sis, ku är läävä. Kas sul om trehvänü, et mõni küläline pidä hinnäst üllen niimuudu, nigu olõs timä kuu päält sadanu? Vai olõt esi trehvänü kohegi küllä ja tundnu hinnäst nigu küläline tõõsõst maailmast.

Kirota võ ka peris seletämäldä kokkosaamiisist, näütüses tundmalda lindavidõ objektega.

4. Perimüs mu elon
Oodõtas tähelepandmiisi, mälehtüisi ja seletüisi edevanõmbidõ käest peritüisi uskmiisi, kombidõ ja muu perimüse osast egäpääväelon, arvosaamiisi perimüse kandmisõst ja edesikandmisõst parhillatsõl aol, miildetulõtamiisi ja mõttit perimüse alalõhoitmisõst ja soovituisi tulõvaidsilõ perimüse korjajilõ.

Teema om vällä paknu Eesti Rahvaluulõ Arhiiv.

Inne luu kirotamist lugõgõ läbi seo oppus:
Egä inemine võ saata talgilõ kooni viis juttu. Jutt piät olõma kirotaja hindä luudu ja ei võ olla inne mõnõn tõsõn lehen vai raamatun är trükit ega internetti üles pant. Lugu võinu olla mõistligu pikkusõga, mitte pikemb ku üts arvudilehekülg (3500 tähemärki, 700 sõnna). A võ ka lühembä jutu kirota.

Egä jutu mano kirotagõ kimmähe uma nimi, aadrõs ja telehvoninummõr! Ku tahati, et lehen trükitäsi ti tõnõ (välläpõtõld) nimi, kirotagõ tuu suuv eräle luu lõppu.

Jutu saatmisõga and autor Umalõ Lehele õigusõ tuud lühendä, toimõnda, lehen ja internetin avalda.

Oodami juttõ nikani ku 20.11.2026. Jutu pallõmi saata e-kiräga info@umaleht.ee pääle vai postiga Uma Leht, Tarto 48, 65609 Võro liin.

Tunnissõna**:** jututalgo.

Terävät sulgõ!

MÄRGOTUS

Moodu tan ilman muutusõ

Laadu pääl kõnõľ üts seto, kuis ao omma kõvastõ muutunu. Ku vanast olľ «seto» nigu sõimusõna, sis no om kõik seto keele ja kultuuriga köüdet värk uhkusõasi, palľo otsva ummi seto juuri.

Paistus, et sama lugu nakkas juhtuma võro keelega. Ku innembi tulľ tihtsäle ette küsümist, et minkjaos taad võro keele asja aetas ja vaia om, sis no säetäs tsihte, kuimuudu kiilt inämb näüdädä ja opada. Tuu, et kõigi Vana-Võromaa umavalitsuisi juhi omma kokko tulnu «Uma leppe» taadõ, om tähtsä märk. Saias selgele arvo, et ku mi esi tan umal maal umma kiilt ja kultuuri ei hoia, ei hoia tedä kiäki. Ja tunnistõdas hindäle, et taa om üts väärt ja uma näoga asi tan lajan ja muutuvan ilman.

Uma keele oppamisõs koolõn ja latsiaidun om säetü küländ julgõ tsiht. No tulõ luuta, et oppaja ja latsivanõmba kah kinäste kõkkõ umakeelist tugõva ja timä väärtüsest arvo saava. Ja ku asi om joba muudu lännü, sis mille nä es pidänü saama.

RAHMANI JAN
Uma Lehe toimõndaja

UMA LEHT

Tulõ vällä egä katõ nädäli takast neläpäävä.
Toimõndusõ aadrõs: Tartu 48, 65609, Võro liin
E-post: info@umaleht.ee, tel 78 222 21
Kodoleht: umaleht.ee
Mobvihk: facebook.com/umaleht

Päätoimõndaja: Jan Rahman, tel 56 922 841, jan@umaleht.ee
Abitoimõndaja: Kaile Kabun, info@umaleht.ee
Keeletoimõndaja: Laivi Org, laiviorg@gmail.com
Latsinuka toimõndaja: Mariko Faster, latsinukk@umaleht.ee

Uma Lehe toimõndusõ kolleegium:
Tiia Allas, Külli Eichenbaum, Aapo Ilves, Kaido Kama, Ülle Kauksi, Rainer Kuuba, Evar Saar.

Välläandja: SA Kultuurileht, kl.ee
Tellmine: AS Õhtuleht Kirjastus, tellimine.ee, tel 617 7717

Tõsõ kundi otsast

Ettevõtja PINDMAA AIGAR märgotas tan ilmaasju pääle tsipa tõsõ nuka alt, ku hariligult kaema harinu oltas.

Hengega tett kunst

Mõni aig tagasi vidi üts hää sõbõr minnu kunstinäütüsele. Euruupast olľ Eestimaalõ tuudu van Goghi maalõ näütüs. Olli innembä lugõnu kunstnigu raamatut ja märgotanu, läbi määndse vaiva ja valu tä ummi pilteni jõudsõ. Uma elu joosul sai tä müvvä õnnõ üte maali, ülejäänü olli laon. Kümne aastaga jõudsõ tä tetä 900 maali ja 1100 graafilist lehte. Määne palaminõ ja tüükus! Ja täämbädses pääväs um van Goghi kõgõ kallimba maali iist mastu päält 100 miljoni euro.

Mõni aig ildampa sai käütüs Prantsusmaal Bordeaux' piirkunnan veinimõisin. Sääl jõudsõ mullõ tiidmine, et naidõ mõisidõ veinitego um sammamuudu kunstitegemine. Kõigi veine takan um lugu. Sääl seen um luudusõ lugu, um saamisõ lugu ja sääl um väega palľo noidõ inemiisi tüüluku seen. Üten mõisan, kohe umanik lupa aastan õnnõ neli-viis ekskursiooni, sai tuu esieränis selges. Ku herr, kiä olľ joba päält 80 vana, naaś umist veinest kõnõlõma, olľ tä nigu nuur poiskõnõ: hüpäś ümbre ja kõnõľ, kuis luudus and esi aastil esimuudu viinamarju ja kuis tä sis noist veine tege. Timä veinipudõli hind säälsaman mõisan nakkas pääle 300 eurost. A pühändümüs ja tüü, midä tegevä nuu, kiä tahtva tetä maailma ütte kõgõ parõmbat veini, jätť suurõ jäle.

Ja nüüt ildaaigu käve viil ütel õdagul, kon vein ja kunst kokko saiva. Taľnan Nordic Forumi hotellin tetti Itaalia veine õdagusöögiga vallalõ Ole Kaido üte maali näütüs. Tuu um viil puul aastat sääl hotellin ülevän, inemise saava toda kaia. Maali nimi um «Uhke müts III». Varrampa um tä tennü samast seeriäst viil kats maali, kon pääl sais tä esi ja timä pää kotsil um kolm esisugumast mütsü, mis kujotasõ mõttit, miä kunstnikulõ päähä tulõva. Kõnõldõn peräst Ole Kaidoga noidõ maalõ saamisõ luku, seleť tä, et hää mõttõ saamisõs piät istma vaikusõn ja mõtlõma. Sis andas kostki pildiidee, perän midä tulõ värvi ja pintsli kätte võtta. Kunstnik seleť, et egä pildi luumisprotses võtt timäl väega pikkä aigu.

Ku mõtlõmi Eesti perämädse kunstioksjoni pääle, määndside hinduga sääl maalõ müüdi, sis um selge, et vaimsus ja kunstnigu esierälidse mõttõ umma nuu, midä tollõ raha iist müvväs ja ostõtas. Esierälidsil mõttil um uma hind. Ütskõik, kas umma nuu maalikunstnigu, veinikunstnigu vai ka muusigu, raamadukirotaja vai hariligu inemise, kes midägi kõgõ henge ja pühändümisega tegevä, tulõmusõs um tuu, midä või lõpus kutsu kunstis. Annas luuja meile kõigilõ palľo jõudu tetä kunsti täämbä ja tulõvikun.

Säändse huuga Kaisa

Aol, ku võrokõsõ kungõlõsõ – tahtva nä vai taha-i –, mugu kehvembä keelesaiso peräst eksistentsiaalsõ valigu iin, kas näide identiteedil om kotus 21. aastasaa maailman vai jääs tuu häöväs anakronismis, midä pruugitas kõrd aastagan talomuusõumi hoovi pääl pääliinakülaliisile komejandis, om hää miil nätä, et määndsegi segädse jutumulli ajamisõ asõmõl võtt jälki üts päälenakkaja nuur naanõ selge saisukotussõ ja talitas õkvalt ummi sõnno perrä. «Võro keelen kirotaminõ om tävvelidselt poliitilinõ otsus,» üteľ Kuslapuu Kaisa ildaaigu uma vahtsõ võrokeelidse sooloplaadi «vaŕo» kotsilõ riigiraadion.

Kuslapuu om täämbä vaest kõgõ inämb tunnõt uma bändi Lonitseera perrä, a om teküs folkmuusik kah (näütüses perimüskerigulaulu-ansambli 6hunesse). A nigu Kaisa esi ütles, sis tä taht, et võrokeeline muusiga es tähendänü õnnõ vana ao rahvamuusikat – ja selle tekk tä plaadi, kon om innembide autorilaul, *indie* ja esiki popp. Tuu om väega tähtsä täpsele eelmädsen lõigun seletedü valigu kontekstin. A olkõ taa aśaga kuis om, kõnõlõmi no muusikast, midä taa albumi päält löüdä või.

Ma olõ inemine, kedä vaivas hirmsa tõbi umalõ õgasugumast helükraami kodo kokko kanda. Selle om mullõ väega miilt piten, õt rutuga (vai kogoni õnnõ kunstmudsuga) kokkoklopidu muusiga kõrval võtva mõnõ tegijä iks aigu uma helükeelega väega piinüt tüüd tetä. Üts parõmbit näüdüssit om Saru mehe Kolga Raimondi teksti pääle tettü «inglikuur», kon Kaisa lämmi helü kuun Gleasoni Sammi takan hiilvide mõnusidõ basskidrakäükega ja McCarroll-Butleri

Kuslapuu Kaisa plaadi «vaŕo» kaasõpilt.

Naomi vilepilliga tege kullõja kõrvulõ tõtõstõ pikä pai. Niisama eht Kuslapuu tundõlinõ esitüsviis väega ilosahe timä hindä käe ja sulõga kirotõduisi laulõ nigu «hengeke» (no kullõlgõ tuud refrääni!), pehmekene «hällü päält alla» ja «ku hinnäst kõrras näet».

Viil üts väega esieräline pala om «huug»: säitsmeminotilinõ kokkosäetüs (piinült ütelden helümaastik) olmõeloliidsist tükest (jutuajamisõ-naardmisõ sõproga, autosõit), midä köüt kokko Kaisa hõrilamäng. Tävveline 10/10 momment tan om kõrdaja klipp Kuhlbarsi Friedrichi koorilaulust «Laulja engel ja tema kullane kannel», minka periselt eräle salvõstõt hõrilahelü juusk ütte nii umbõ ladusalõ. Tuu, õt «huug» olõ-i päälkiräst huulmalda määnegi tempokas andminõ, om hää – inemise «sisemäne huug» või sakõstõ olla sääne tasalik «tuli tuha all», õkva sääne tunnõ, nigu Kaisa luu lõpun esi seletäs. Viil pidä hõrril vahti üle «liide ja maarja», miä kõlas teksti perrä küländ hämmär-müstilidselt ja värv tegevüspildi õkvalt silmi ette.

Mõtligõ-aigladsõmbi (paiguldõ eski melanhoolsidõ) lugudõ kõrval omma mõnõ tempokamba laulu: näütüses küländ *funky* süntesaatriga «kõomahl juusk» vai «saisa tsirgu sälän». A eräle üts, miä pakk midägi tävveste vahtsõt noilõ kah, kiä arvasõ hinnäst Kaisa loomingut joba häste tundvat – iinperämäne pala «viktor viktooria», tettü Kauksi Ülle värsse pääle, miä om iks ausa raadio- ja rokibängri. Arva kogoni, õt taal luul om tävveste kõvva võimalust olla vahtsõmba ao «Kõnõtraat» vai «Tii» – nii õt ku teil om aigu-viitsmist õnnõ ütte luku kullõlda (a kullõlgõ iks tõisi kah, seo album om süvembät kullõmist väärt!), sis olku tuu «viktor viktooria». Looda väega, õt säändse huuga Kaisat saa tulõvigun viil kullõlda!

BRAUNI MIHKLI
muusigakriitik

Lindora laadust jäi silmä, kõrva, miilde

Ku tan olnu foto, sis sääl pääl olnu paarkümmend latsiaialast kõllatsidõ helkvide vestega, kiä kõndva üten ummi oppajidõga läbi Lindora laadu rahvamöllü. Ei tiiäki, kas näil olnu kabõl kah üten, minkast kõik kinni hoitva, et kiäki kaoma es lännü, a kuigimuudu hanirita näide minek tulõtanu miilde külh.

Lindora laadust om aastit kirotõt ja kõik jutt nakkas tsipakõsõ kõrdama. Et olľ palľo autit, Tabina tõistõ otsa vällä, et es mahu söögiuulidsa pääl käümä jne. Iks otsitas ja löütäs laadu päält hanśat, kaias eläjit ja imehtedäs, kuis rahvas taast kõgõst är ei väsü. Olõ sääl laadu pääl käünü kümnit ja kümnit aastit ja mul om joba väega rassõ midägi vahtsõt löüdä vai tähele panda.

A timahava olľ midägi, midä või vahtsõs kutsu. Võiolla om tuud inne kah olnu, a niimuudu silmä joht olõ-i jäänü. Nimelt olli Võro Sõlekese latsiaia (ammõtligult latsiaia Tähesära Sõlekese maja) oppaja ja latsõ võtnu ette ütidse laadu pääle tulõgi. Nii nä sääl kõndsõva, kooni löüdsevä üles rahvamuusigu Laube Kadri, kiä käü näile vahepääl laulmist oppaman. Kadri võtsõ kohvrist lõõtsapilli vällä ja äkki lätś laulus! Rahvas jäi ümbretsõõri saisma, telefoni võeti filmmises vällä. Ja kõigil olľ iin naarulinõ nägo.

Laulõti võro keelen. Laulu olli ildaaigu latsi jaos tettü, peri «Keelepesälaulikust». Latsõ lauli suurõ rõõmuga, teivä liigutuisi, nigu latsiaian kombõs. A tuu es olõ kah viil midägi vahtsõt. Vahtsõnõ olľ mu jaos, et ku Kadri latsi käest midägi laulõ vahepääl küsse, tulľ tävveste loomulik võrokeeline vastus. Es piä kiäki kinkalõgi midägi ümbre pandma, kõik olľ tävveste harilik jutt.

Tuu pildi nägemine anď mullõ kinnitüst, et varra om viil mi eläväst keelest ja kultuurist minevikun kõnõlda. Jakkunu õnnõ oppajit ja härgütäjit, kiä latsilõ laulõ oppasõ ja nä Lindora laatu kaema veevä.

RAHMANI JAN

Kaemi üle ola tagasi

Pikäaolinõ kuulmeistre SÄINASTI ENE, kiä om muiõ ainidõ siän opanu aoluku kah, tulõtas miilde sündmüisi aost, ku Eesti vahtsõst esisaisvas sai.

Märdikuu edimäne puul

1986. aasta märdikuul, puul aastat pääle tuumajaama plahvatust, jakku miihi sunduslinõ saatminõ kõrdusoppuisilõ Tšernobõli. Kodo tagasi jõudnu olli murõh tervüse ja kirgüse peräst.

***

1987. aasta märdikuu algusõh tetti miilitsäohvitsiir Urmi Aare ammõtist vallalõ, et tä es täüdä käskü pruuki inemiisi vasta väevõimu rehekuul Võro kalmuaiah olnul rahvakogonõmisõl.

14. märdikuul võtť NSVLi ministrite nõvvukogo vasta otsusõ jättä katski Eestimaalõ vahtsidõ fosforiidikaivanduisi plaanminõ.

***

1988. aasta 2. märdikuul naati hengipääväl Pilistverre stalinismiohvriilõ kivikangrut tegemä.

10. märdikuul sai Pärnu tiatri tagasi Endla nime.

12. märdikuul valiti Metsa Heli 1988. aastaga Miss Estonias.

15. märdikuul kiroť aoleht Tüürahva Elo, et pia puul inemiisist, kink käest küsüti, tugõ Võro nuurikolonni tegemiisi.

***

1989. aasta 9. märdikuu õdagu kõnõldi Saksa DV õkvasaatõh, et tetäs lihtsämb üle piiri käümise kõrd. Tuu pääle nakaś rahvas Berliini müürü mano liikma ja hummogus olľ müür maaha lahutu.

10. märdikuul võtsõ ENSV ülembnõvvokogo vasta haldusreformi säädüse, minka tetti tagasi valla ja maakunna.

11. märdikuul valiti Eesti Kodanikõ Pääkomitee, iihotsah Kelami Tunne. Eesti valitsus säädse üles kimmä tsihi võtta Eestimaal tarvitusõlõ uma raha.

12. märdikuul kinniť ENSV ülembnõvvokogo 188 puulthelüga aoluulidsõ-õiguslidsõ hinnangu 1940. aasta sündmüisile ja kuuluť Eesti liitmise NSV Liiduga säädüsevastalidsõs. Päält 40 saadiku lätś tuupääle pahameele peräst saalist vällä.

***

1990. aasta 7. märdikuul olľ Taľna Võidu platsi pääl (parhilla Vabahusõ plats) viimäne Nõvvokogo armee sõaväeparaat, kuiki jo lehekuul olľ vällä hõigat üleminek Eesti Vabariigi tagasitegemisele. Moskva paraadil lasti tuusama päiv Gorbatšovi poolõ kats pauku, a nuu lätsi müüdä.

***

1991. aasta 8. märdikuul tetti Eesti, Läti ja Leedu rahva iistolõjist Balti Assamblee, mille tsiht olľ saista hää ütidse riikevaihõlidsõ majanduslidsõ ja kultuuritüü iist.

***

1992. aasta märdikuu edimäidsil päivil võtť Riigikogo vasta hindä kodokõrra ja tüükõrra säädüse.

***

1993. aasta 1. märdikuul nakaś masma Maastrichti lepüng, minka tetti ammõtlikus Euruupa Liit ni võeti tsihis tetä ütine raha – euro.

***

1994. aasta 8. märdikuul nakaś tüüle Tarandi Andrese juhit «joulurahuvalitsus», koh olľ kaitsõministri Tupõ Enn ja siseministri Kama Kaido.

13. märdikuul luudi Taľnah Reformieräkund, esimiis Kallasõ Siim.

***

1995. aasta 6. märdikuul nakaś tüüle Vähi Tiidu tõõnõ valitsus, mille majandusministris sai aasta peräst Leimanni Jaak.

***

1996. aasta 7. märdikuul sai Riigikogo hindäle internetih kodoleheküle, mille tekk vallalõ Riigikogo esimiis Savi Toomas.

Vanajumala abiga valmis saanu plaat

MÜÜRSEPÄ KÜLLI

Minevä aastaga süküskuun tekk Taĺna võrokõisi lauluansambli Liiso suurõ «sõanõvvupidämise», et arota, kuis aasta peräst umma suurt ja tähtsät 30 aasta juubõlipitu pitä. Plaanin oll' kõrralda kontsõrdituur, mink kirsis tordi pääl olnu uma helüplaadi välläandminõ. Kõik liisokõsõ (v.a üts eräpoolikus jäänü) olli plaaniga peri.

HALLIKU HENRY-MARIO PILT

Liisokõsõ stuudion, kon vahtsõnõ plaat linti laulõti. Pildi pääl kuralt alostõn: Müürsepä Külli, Traksi Lia, Valtna Ülle, Ristikivi Siiri, Keerma Katrin, Greenbaumi Thea, Toomla Silvi, Vaggo Aime, Soka Olõv, Annusveri Karin, Urbanigu Eha, Maripuu Sirle. Pildi päält om puudu Tammisõ Kristin Liis, kiä juusksõ pildi tegemise aigu pujakõist süütmä.

Tuuperäst tull' jo aigsahe naada kullõma, kas, kon, kuna ja kuimuudu plaadikettä asi viirdümä panda. Võtsõ nellä-viie teedä stuudio käest hinnapakmisõ ja tundsõ, et noidõ pakutuisi rahanumbridõ pääle nakkasõ nuu hamba kah haltama, miä omma vällä tõmmadu.

A et mu tutvidõ siän om peris pall'o muusigainemiisi, sis tutva tutva kaudu löüdse Henry stuudio, mis oll' kõgõ õigõmb valik nii tengelpunga ku henge perrä. Henry avit' meid plaadi kõgõ perämädse vällänägemise lihvmisel kah. Plaadi bukleti kokkopandmisõs tull' sõita viiskuus kõrda Pirita vaiht, kon eläs Eno, kinka otsõmi tuhandidõ pilte siäst nuu kõgõ õigõmba, et egäst Liiso juhendajast jäänu märk maaha.

Umaette tüü ja vaiv oll' aigõ klapitaminõ orkestriga. Parhilladsõ dirigendi Katrini kaudu löüdsemi tä grupisõsara Tiina, kiä võtsõ ette katõ pilli – akordioni ja flöödi – mängmise ja tekk tuud profesrilõ väärilidsel tasõmõl. Ele uma viioliga oll' muidoki kah klass umaette. Niisamatõ tä pakutu võimalus laskõ uman koton orkestripruuvõ tetä. Niimuudu sai timä poig Uko kotost vällä minemäldä meile uma kitarrõga toes olla. Haŕotamisõ tullõm oll' nii hää, et orkestri fono sai «purki» üte pääväga.

A ega Liisogi kehvemb taha-s olla. Terve 21. süküskuu päälelõunast illadsõ õdaguni lõõritimi nii, et järgmädsel pääväl sai uma perre rahvaga õnnõ kähinäl vai kiräga kõnõldus.

Esierälidselt tubli oll' mi pesämuna Liisi (Liisoga üteiäline), kiä pandsõ lindistämise pääväl puul vahmiili uma tsill'okõsõ puja mano valvõkõrda. Laulõ vaihõaol juusksõ tä umma poolõaastast pujakõist, kiä oll' kõrvaltarõn sohva pääl, süütmä.

Pääle lindistüst tull' olla hoolõn, et linti saanu laulu õigõs aos diski tegemise firma kätte jõudnu. Näidega oll' eellepingüst kõnõldu joba radokuun. Tuukõrd nä arvssi, et vast nädälikene lätt.

Ku meil masterplaat valmis sai, tull' vällä, et CD tegemine om parhilla muusikil väega muudu lännü ja jäŕekõrd om vinnünü päält katõ nädäli pikäs. Tuud uutmisõ aigu meil es olõ, selle et plaadinäütämisõ kontsõrt oll' joba vällä kuulutõt. Tulõ õs jutuski rahvast alt vitä! Tuuperäst sai kõikvõimalikkõ trikke tettüs, esi variantõ otsitus ja uskmalda külh, õdak inne kontsõrti olli mul plaadi käen. Jäi õnnõ üldä, et seokõrd oll' vanajummal võrokõnõ ja et kõik om võimalik.

Tohe-i unõhta, et pall'ongi teno tugõjilõ sai taa kõik võimalikus. Sai kirotõdus kolm projekti, millest katõst saimi rahha. Kaĥos es lövvä Haabersti liinaosavalitsus, kinkalõ projektitaotlusõ tegemises sai kolm päivä magama pantus, meile sentigi.

Tuu-iist olli mõnõ Võromaaga köüdedü riigikogolasõ (kinkalõ sai ka eräle Liiso pildiga palvõkirä saadõtus) nõun uma osa andma. Taĺna võro seldsi rahva tukõ umalõ ansamblilõ oll' kah rõõm tunda. Avitaja saiva hindäle kingis õkva aholämmä plaadi.

Liiso juubõliplaadi kaas, kon pääl timahava 8. mahlakuul tett paraadpilt.

Kõigi tugõjidõ nime omma laulualbumi bukleti pääl kinäste rian. Süämest teno ja kundsõni kummardus näile!

Tundõ läbi elo

Uma Lehe kiräsaatja URMI AILI om kirja pandnu, määndse tundõ inemisel elotii pääl ette tulla võiva, ja tuu noidõ kotsilõ näütit elost.

19. Ausus

Inemine sünnüs siiä ilma ausan. Väikulatsõn om tä sääne paikõnõ. Suurõmbas saiõn saa ausus parra hoobi. Ku imä ja esä omma kuŕa ja last egä koirusõ peräst nuhtlõsõ, nakkas lats pelgämä. Tä ei julgu inämb tettüt tunnista, peläten karista saia. Tä om sis vaiki vai nakkas pruukma hädävõlssmist. Ja ku vanõmba arvo saava, et lats võlss, saa tä viil rohkõmb nahuta.

A mille tuu hädävõlss teküs? Iks tuuperäst, et vanõmba ei viisi latsõ põhjõnduisi är kullõlda ja hinnäst latsõs mõtõlda. Suurõmban iän tulõ võlss joba tollõst, et meil om mugavamb ummi häti käkki ku näid är seletä.

Näude elost

Koolin olle ütel latsõl rahakott kaonu. Naati uurma. Kõigi koolikoti otsiti läbi. Niisama karmani. A rahha ei koskil. Sis naaś oppaja latsi ütekaupa hindä mano kutsma. Tä küsse egä latsõ käest, kas tuu võtsõ raha är. Kiäki es võta. Sis üteľ oppaja latsõ pinginaabri nime ja küsse, kas lats usk umma pinginaabrit, et tuu es võta. Toolõ oll' rassõ vastada, selle et tõsõ inemise iist kosta om väega rassõ, ku mitte võimalda.

Ku terve klass oll' oppaja man är käünü, naati vahtsõst läbi otsma. Peräkõrd tull' oppajal mõtõ rahakaotaja kott kah läbi otsi ja säält põhast vihkõ vaihõlt leütigi raha üles.

20. Kadõhus

Mõnõl inemisel teküs väega suur kadõhus, ku tõsõl häste lätt. Muidoki om pall'o säändsit inemiisi kah, kes tundva tõsõ õnnõstumiisist rõõmu.

Viil üts kadõhusõ vorm om sääne, et naatas tuuga, kinkal häste lätt, võistlõma. Ku otsa pääle saanul om auto, sis kehvemb ost kah auto, ja iks parõmba. Ku tuu jaos rahha ei jakku, võetas vai lainu, pääasi, et kõvõmb vällä nätä. Tihtsäle lätt parõmbalõ tuul, kes viisis rohkõmb tüüd tetä ja vaiva nätä. A kadõstaja ei taha tuust arvo saia.

Näude elost

Üten külän elli kõrvu kats naabrit. Näist üts ehit' hindäle katõ kõrraga maja ja kõik kõrvalhuunõ. Kuna täl vanõmbidõ käest määnest rahalist api saia es olõ, võtsõ tä ehitämises lainu. Huunõ valmis, saiva eläjä kah lauta ostõtus.

Tõnõ naabri oll' sääne laisavõitu. Täl olli maja ja huunõ olõman, kül vanõmba, a käest lastu. Põhjusõs oll' viinaviga kah. Täl oll' kadõ miil kaia, kuis naabri uma elo juundõ säädse.

Ütskõrd, ku jäl aur pään, lätś kadõhus nii käest, et tä lätś naabridõ poolõ, ku kedägi koton es olõ. Lauda akõn oll' poikvalla, tä võtsõ dihlofossipudõli ja lask selle lauta tühäs. Perän olli kõik kana är koolnu.

URMI AILI

Lugu lätt edesi

Priinime lugu

Rubriigin kõnõldas perekunnanimmi periolõmisõst ja tähendüsest.

Pintmann

Nimme Pintmann kand Eestin 31 inemist, lühenüt nimme Pintman 36 inemist. Kõgõ hariligumba eestistüse Pintmanni alussõl omma Pindmaa (49) ja Peedomaa (8).

Nimi panti algkujul *Pintmann* Räpinä kihlkunna Veriora mõisa Pindi külän, miä tuudaigu oll' viil Pääsnä külä osa. Nime saaja olli Pindi Märdi poja Paabu perrätulõja. Paabu velle Jakapi perrätulõja saiva priinime *Pentmann*. Tuud nimme panti nii siin ku Harjumaal Juurun. Pintman(n) ja Pentman(n) omma edimält küländ häste erälde püsünü, viimädsele om jäänü kandjit alla kuvvõ.

Lisanimi *Pindi* (kõnnõkeelen ka hellitävält *Pinďo*) oll' Pääsnä külän levinü 18. aastagasaast pääle, varatsõmba kiräpildi olli *e*-ga: 1731 *Pendj Michel Witwe*, 1738 *Pendi Märt*. Kuuksi külän oll' sama lisanimi olõman hulga varõmb, 1592 *Penti Jakub* ja 1601 *Penti Jawp*, *Penti Andress*. Tuu es pruugi olla edevanõmb, selle et Pent oll' edenimi, midä võisõ kanda nii mõnigi umaette miis. Algnimes om *Benedictus*, ladina keelen tegünü mehenimi, *bene+dicere* 'häste'+'kõnõlama', a latsõ nimes pandõn tähend tuu umal aol 'häste är pühitset, õnnistõdu'.

Nimme Pintmann om hulga eestistet. Päämädselt võeti vahtsõs nimes kas Pindmaa vai Pint. Nime Pint 120 kandjast osa kandva viien eri paigan pantut vanna nimme, osa eestistämisel saadut. Viil võeti vahtsiid nimmi Peentaim, Pindam, Kaljuvald ja Müür. Viimädse kats nimme, võetu Veriora vallan, võiva olla mõttõlidsõlt köüdedü Võhandu jõõ müürega. Oraval nime Peedomaa võtnu perre vanaperemiis Jakob oll' Pindi Peedo Pintmanni poig.

SAARÕ EVAR

Mälestämise ja mäletämise aig

Nätäl algu hingipääväga ja no omgi joulukuu tulõkini sääne aig, ku enämb nuide pääle mõtõldas, kiä siist ilmast lännü. Muiduki omma siist ilmast ärä lännü sugulasõ ja ka muidu tutva alasi meelen, a pümmel aol kaias vast enämb vannu albumiid, uuritas mitma põlvõ takka sugulaisi kohta. Om aigu küüssü ütte ja tõist vanõmbõidõ inemiisi käest, kel enämbüisi uskmadä hää meelenpedämine sääntseist asjust, mea viiskümmend, kuuskümmend ja enämbki aastõid tagasi ollu, ja kiä tiidvä vai unõ päält, kiä kellele sugulanõ, kiä kellele konagi mehele lätś ja konh elämä naksi...

Valgõl ja lämmäl aol otsitas tõnõkõrd võsõrikust üles vai vundamendinulk, miist teedä, et sääl sada ja enämbki aastat tagasi mõnõ sugulasõ majakõnõ oll'. Enne meid olnust tahtva teedä ja nuide tiidmisiga ummi juuri otsi nii keskiän inemise ku peris noorõ.

Ildaaigu kõnõli üts koolisõsar, et oll' latsõn armõdu õnnõlik, ku löüse mõtsa kasunu varõmõidõ vahel hulkun määnüide põrmadulaudu vahelt kruusikõrva. Vanaimä oll' taalõ konagi kõnõlnu, et tuu majakõsõ ollõv umal aol ehitänü üts neide sugulanõ, kelle tütär uma perhega sääl seeni häste elli, ku kiudutõdi. Tä ollõv tuu portsõlaanitükükese kodu veenü, puhtas hõõrunu ja tuud näputõn mõtõlnu, ku illus võisõ tuu kruus vai tass esi olla, ku vana taa om, määntse laua takan taast juudi…

Rändä esi kah viil põraki mõttõin kauõdõ, ku aian medä kaibõn konagitse kambrõkõsõ kotsilt, medä ilmangi nännü ei olõ ja ennegi vanaimä jutu järgi tuud paika tiiä, tsill'ukõsõ savikausi tükügi lövvä. Oll' taa kausikõnõ konagi noorõ vanaimä käen vai tõi hoobis vanavanaimä taa anuma tallu? Külh tahtunu teedä, määne taa tarõ vahtsõn oll', kuis ja kiä tahn elli… ja kas ma veidüki naist kellegi näkku olõ. Aga pilte nii ammutsõst aost muiduki ei olõ ja võit ennegi olõta, mea ja kuis. Abis om siski tuu, ku olõt juttõ, mea latsõn kuuldunu, miilde jättünü ja umilõ latsile vai latsilatsile edesi kõnõlnu. Suur abi om ka vanust laulõst, nall'akõist ütlämiisist ja esiki küläjutõst, mea tõnõkõrd latsõlõ kõrva jäije, ku vast es olõ pedänügi jäämä! Nii jäi miilde mõnõ inemise vai talu nimi, medä täüsinemisen üte ja tõsõga kokku viiä tiise. Nii püüsüs tükükeisi haavalgi alalõ mälestüs peris kaugõst aost ja inemiisist.

Külh olli hingipäävä õdagult surnuaia küündlevalgõn ilusa. Ja kiä esi sinnä es saa, paluť vast küündlekeist kotun. Ja ku es palutagi, sis õks mõtõl ummi kalliide kadunuide pääle. Kalmuaida saamine ei olõki vast kõgõ tähtsämb. Nuu, kiä lännü, omma kõgõpäält ja enämbüisi mi söämen ja hingen, mälestüisiin. Kadnuide pääle mõtlõmine ei pea jo alasi murhõga üten käümä, ka ilusa ja nall'akagi juhtumise omma hää ja hoitva mälestüisi.

NÕLVAKU KAIE

PERÄMÄNE KÜLG

Hingiao märgotuisi

PLUMANNI KAJA-RIINA

REIMANNI HILDEGARDI TSEHKENDÜS

Nüüd, ku inämp kohegi kipõt ei olõ ja välän lätt kah jo varra pümmes, tulõ päähä egäsugumaidsi mõttit, inne ku pildikasti vallalõ tii ja nuid maailma asju nakka kullõma ja kaema. Jätä täämbä televussõri rahulõ ja kae hoobis umma vanna pildialbumit.

Ku olli lats, sis imä iks kontrolsõ, kas latsõl om nõnarätt üten, kas kõtt täüs, kas kustu, nägo mõstu, hiussõ suitu, tuti pääh ja tripi kinni. Kõgõ pidi hinnäst inne ette näütämä, ku kuuli lätsi. Päält kuuli olľ kipõ kontrolli alt pästä ja kotost vällä linnada. Sis sai sõbrannõga kontrollitus, kas sukajoonõ ommava iks sirgõ ja kas silmäkarvavärm ei olõ lakja juusknu.

Albumi ja kasti ommava nuid pilte täüs, slaidikastõ ja VHSe ja CD-plaatõ omma terve virna. Imä käsitüüd ja mõnõ hindä armsas saanu rõivagi omma viil koikotin alalõ. Hää, et iks är mahusõ ja et tõõnõ kodo Võrol ja tõõnõ Taľnan. Mitte midägi ei olõ tahtnu är visada, esiki Piitre om mul alalõ olnu 60 aastakka. Saa jo timmantpulmigi pitä.

Pensionisambit meil ei olõ, a havvasamba omma külh jo nime ja sünnüaoga Rahumäe kalmuaian valmis. Piitre istus üsäpuutrin ja lugõ Haudi portaalist, palľo täl naid kursavelli ja klassiseldsiliidsi om är lännü. Tütrikist ei saa arvu, nuu ommava päält meheleminekit tõõsõ perrenime saanu. Meil käü umavaihõl kah võigõlus, et kumb innemb är lätt. Ku minno tsähvätüsega vahtsõst ello lüüdi, olľ täl nii hää miil, et ei piä nakkama matussit kõrraldama. Ku ma olõ tälle är näüdänü uma matusõrõiva – suka, kängä, kinda ja muu –, ja kõnõlnu är tuu, et minno piät är palotama, om vähämb vaiva havva kaibmisõga, sis timä taht kirstumatust ja viil üten autoga, selle et täl om juhiluba viil kümnes aastagas.

Sääne hausminõ meil umavaihõl käü. Ega hingiaol ei piäki kurb olõma. Taa om aig, ku olõt inämb aigu noidõ ummi kallidõ inemiisiga, kedä inämp mi man maa pääl ei olõ. A kunagi uut meid iks kokkosaamisõ ilo ja tuu aig jääs õnnõs lühembäs ja tuu üle piät rõõmu tundma.

Mälehtüisi sõaaost

Sõast om joba päält 80 aastaga müüdä. Ma olõ joba vana ja ku sõda lõppi, olli viieaastanõ. Ummõhtõ om väikokõisi kiltõ sõaaost meeleh.

Mäletä, õt õga õdagu panti teki aknõ ette. Koskilt es tohe valgust paistu. Ku Petseri kandih kävevä lahengu, olle Oravalõ üüse miinipildja tuli nätä. Ma piilsõ teki veere alt, kuis tulõmöll taivah käve. Tuu olle mino jaos sääne, nigu parhilla om vahtsõaastaga tulõvärk.

Mälehtä tuud, õt imä topsõ minno pommivarjo lämmätruuba seeh olõvahe mulku. Mulk olle nii suur, õt sinnä mahtu inemine istma. Talvõl panti sinnä likõ suka ja kinda kuioma.

Piusa lähküh olõvat käünü Vinne ja Säksa linnukidõ vahel laheng. Lahengut ma ei mälehtä, inemiisi jutu perrä lätś Säksa linnuk palama ja sattõ maaha. Lindaja olõvat vaŕoga alla hüpänü ja minemä paenu. Umakaitsõ mehe aiva tedä takah, saiva Simsilla mõtsah kätte ja tapsõva är. Tuu kotus õs olõ mu kotost kavvõndõh.

Mu vele ja naabripoisi lõiksiva tapmisõ kotusõh kõo sisse suurõ risti. Mu koolitii lätś mõtsatsihti piteh säält müüdä ja ma käve toda ristipuud tihtsähe kaemah. Suurõn käve sääl mõtsah seeneh, a es lövvä inämp toda ristipuud. Kas olle rist kinni kasunu, kuigi kotust ma mälehtä. Parhilla om mõts maaha võetu ja sääl kasusõ noorõ kuusõpuu.

Mälehtä tuud aigu, ku kõik ümbrekaudsõ külä lätsivä lahengu iist sõapakku Savimäe mõtsu sisse. Vankri pääle panti söögikraami ja muud tarvilist. Vankri taadõ panti nööriga lehmä. Minno väigokõist panti ka kuurma otsa. Säält ma narriti velli, nimä pidi jalaga käümä.

Mõtsa all olle joba palľo hobõsit. Hobõsõ köüdeti vankri külge, hainamärss iih.

Mälehtä vähäkese määnestki paugutamist. Kost nuu paugu tulliva, ma ei tiiä. Olli tuul aol kolmõ-neläaaastanõ. Lätsi vangõrdõ vaihõlõ hulkma ja sai naabrikülä hobõsõ mano. Tuu olle kuri ja tahtsõ minno purra. Mul olle käeh väikene vitsakõnõ ja ma vehkse tuuga, sõs tulľ imä joosuga ja haardsõ minno üskä. Sõs ku sõarind kavõmbahe lätś, minti kodo.

PUDERZELLI LINDA

Latsilõ

Vastus saada üte nädäli joosul meiliaadrõssi pääle
latsinukk@umaleht.ee
vai postiga:
Uma Leht,
Tartu 48,
65609 Võro.

Vastussõ mano panõ kirja uma nimi, vannus ja kimmähe ka **postiaadrõs.**

Vastajidõ vaihõl loositas vällä võrokeelitsit välläandit.

Latsinukka tugõva
Võro instituut
ja Võro selts VKKF.

Minevä kõrra vastus:
HÄRMÄVÕRK.

Avvohinna saa
TIISLERI MARIO (16)
Ruusmäelt.

Miä om naidõ rühmi ütine nimetäjä?
Lövvä' sõna, miä passis rühmäle päälkiräs.

Näüdüs: *kerähain, timmat, ristikhain, upinhain, orashain* – HAINA'

1. kõiv, kuus, tuum, petäi, jallai – _____
2. verrev, kõllanõ, rohilinõ, pruun, lilla – _____
3. upin, pruus, visla, pluum, tsitron – _____
4. hüürläne, kimalanõ, vaablanõ, kärbläne, kiholanõ – _____
5. kahvli, luits, väits, taldrik, kruus – _____
6. põrknas, kapstas, kaal, piit, kardohk – _____
7. saabas, kalosk, käng, tohvli, plätü – _____
8. iispäiv, tõõsõpäiv, riidi, puulpäiv, pühäpäiv – _____
9. Võro, Antsla, Valga, Tarto, Põlva – _____
10. mustik, maasik, vavvõrn, palok, kurõmari – _____

Parm tsuskas

Naľapildiga tsuskas ütiskunda mõnõst hellembäst kotussõst Rõugõ Rebäse külä miis VARUSTINI ANDRES, tunnõt ka nimega PARM.

Muda Mari pajatus

Esäkiil

Ma kuuli raadiost, et riik nakkas tugõma umah keeleh oppamist koolitunnõh. Rahha andas mano, ku üle poolõ koolitunnist käü umah keeleh. Mu meelest om tuu aśaga inämb ku paarkümmend aastat ildas jäädü. Katõtuhandidõ algusõh olľ pia pooltõh Vana-Võromaa koolõh uma keele oppus, parhilla õnnõ kolmandahjaoh. Ku latsõ kuulõ-i inämb kotoh võro kiilt, sõs om tuu oppaja kõnõlõminõ külh hää latsi kõrva uma keelega haŕotamisõs, a nä nakka-i esi kõnõlõma. Ku niigi palľo om tuust oppusõst api, et latsõ ei pelgä inämb umma kiilt ja ütle-i, et nä saa-i arvo, sõs om häste.

Noilõ latsilõ, kiä omma tulnu latsiaia keelepesärühmist, om tuu koolioppus kimmäle hää. Et kakkõmalda keeleoppus jakkusi. Eski ku nä tarvida-i kiilt, sõs nä mõistva ja pidävä umma kiilt tähtsäs. Nii ei lasta latsiaiah opitut raisku minnä. Katõ keelega kasuminõ arõndas keelemiilt ja avitas tõisi kiili kah oppi.

A kost võetas nuu oppaja, kiä esi laabsahe võro kiilt kõnõlõsõ? Inämbjaolt omma parhilladsõ keeleoppaja päält viie-kuvvõkümne ja nakkasõ jo pinsi pääle mõtlõma. Võiolla piässi uma keele haŕotamisõs inämb miihi tarvitama. Mehe omma läbi ao suurõmba uma keele kõnõlõja olnu, selle nuu poiskõsõ, kiä omma miihi ja massinidõ man üles kasunu, kõnõlõsõ kah inämb. Esäpäiv om tulõmah, kitke kõiki essi ja vanaessi, kiä iks viil kõnõlõsõ, latsõlatsiga kah.

MUDA MARI

Hirnu hinnäst hernes!

Puŕon miis lätt uulitsat pite.

Politsei küsüs: «Kohes läät?»

Miis: «Loengulõ alkoholi kahjulikkusõst.»

Politsei: «Üüse kell kolm... Kiä sis loengut pidä?»

Miis: «Naanõ ja ämm.»

***

«Imä, mille esäl nii lühkü hiussõ omma?»

«A targal inemisel ommaki lühkü hiussõ.»

«A mille sul sis pikä hiussõ omma?»

«Olõ vakka, süü umma putru!»

***

Tütär sai juhilua ja vei imä massinaga kodo.

«Suur teno sullõ!» ohaś imä.

Tütär: «Võta no hääs!»

Imä: «Ma es ütle sullõ, a taivaesäle.»

***

«Tohtri, mul varba pelgäse külmä.»

«Mul kah, a õdagu naasõ man läävä lämmäs.»

«Hää külh, a kost ma ti naasõ sis üles lövvä?»

Naľa om kokko koŕanu
VIRGA ROSALIA

Telli Uma Leht!

6 kuud – 10 €, 12 kuud – 20 €,
e-arvõ püsümassuleping 1 € kuun.

tellimine.ee/uma-leht,
tel 617 7717.